

Klaus Kjær (DF):

Som det er blevet sagt flere gange, er der tale om genfremsættelse af et lovforslag, nemlig nr. L 77 fra 1997. Dengang hed skatteministeren Carsten Koch, men det er uinteressant i denne forbindelse, idet der i det her lovforslags bemærkninger i store træk henvises til det tidligere lovforslag. Så jeg går ud fra, at når skatteministeren i dag hedder Ole Stavad, har han samme opfattelse af de bemærkninger, der var dengang, og de høringssvar, der indkom dengang.

For 2 år siden havde Folketinget en diskussion om foreneligheden mellem på den ene side bestemmelserne i grundlovens § 72 og § 73 om boligens og ejendomsrettens ukrænkelighed og lovgivning om myndigheders adgang til privat ejendom uden retskendelse.

Der var dengang en stor tilslutning til, at særlovgivningen var gået for vidt. På det tidspunkt havde man ca. 200 områder, hvor grundlovens principper om boligens og ejendomsrettens ukrænkelighed var tilsidesat. Hertil kom, at der på en række områder var administrativ praksis for myndighederne til at udøve selvbestaltede kontrolbesøg, ikke alene uden retskendelse, men også uden særlig hjemmel.

Dette lovforslag, nr. L 73, er et forslag, som trækker i den modsatte retning, nemlig en udvidelse af området, hvorunder myndighederne ønsker en udvidelse af mulighederne for at udøve kontrol. Intentionen for 2 år siden var den modsatte, nemlig at reducere antallet af disse særlovgivninger, hvor det ikke var strengt nødvendigt at gennemføre sådanne ransagelser uden dommerkendelse.

Justitsministeren anførte under debatten i 1996, at det generelt bør undgås, at der i lovgivningen unødigt vedtages bestemmelser, der gør det muligt for offentlige myndigheder at skaffe sig adgang til privat ejendom uden retskendelse, og at det bør overvejes, om der i stedet kan fastsættes andre egnede og mindre indgribende kontrolforanstaltninger.

Omvendt mente justitsministeren, at såfremt der er et særligt behov – med streg under særligt – for adgang til privat ejendom uden retskendelse, så bør der gives en klar hjemmel i loven, og bestemmelsens anvendelsesområde må klart afgrænses. Det kan vi slet ikke blive uenige om.

Af bemærkningerne til dette lovforslag fremgår endvidere, at hjemmel til at skaffe sig adgang uden retskendelse kun bør anvendes, når det skønnes nødvendigt. Dette nævner skatte-

ministeren også i sit svar til Folketingets Skatteudvalg den 27. januar 1998.

Jamen hvis der er et krav om, at adgangen skal være nødvendig, må der jo også på forhånd foreligge nogle særlig skærpende omstændigheder, som gør, at man ikke kan afvente en retskendelse. Det er derfor noget vrøvl, når skatteministeren i sit høringssvar til Foreningen af Statsautoriserede Revisorer anfører, at et krav om retskendelse, hvis en skattemyndighed vil have adgang til en virksomhed mod virksomhedens protest, vil sætte domstolene i den situation, at domstolene skal foretage en afvejning af på den ene side myndighedernes skov over behovet for kontrol af netop denne virksomhed og på den anden side virksomhedens protest mod kontrollen.

Skatteministeren mener, at en sådan afvejning normalt ikke kan foretages meningsfuldt af domstolene. Jamen så er vi jo netop i den situation, hvor skatte svage indikatorer har medført et ønske fra skattemyndighederne om at kontrollere den pågældende virksomhed, altså netop i en situation, hvor dette ikke har været nødvendigt og – kan jeg tilføje – ikke nødvendigt nok i et sådant omfang, at en dommer efter de hidtil gældende regler ville give en ransagningsstilladelse.

Lige netop denne problemstilling nævner De Danske Landboforeninger og Dansk Familielandbrug da også i deres høringssvar af 19. december 1997, hvor der anføres: »Baggrunden for ønsket om en forudgående domstolsprøvelse af myndighedernes tvangsmæssige foretagelse af kontrol er naturligvis, at der hermed af domstolene bliver foretaget en prøvelse af, om myndighedens begrundelse for kontrollen reelt er til stede, og at foretagelse af såkaldt udgående kontrol ikke bliver foretaget i flere tilfælde end højst nødvendigt.»

Det, lovforslaget åbner mulighed for nu, er således, at skattemyndighederne vil kunne tiltvinge sig adgang til en virksomhed i situationer, hvor en dommer i dag ikke ville give en ransagningsstilladelse. Det eneste kriterium herfor er, at skattemyndigheden skønner, at kontrollen har været nødvendig.

Man kan frygte, at der med dette lovforslag åbnes for en hidtil ukendt praksis med hensyn til omfanget af kontrolbesøg, hvor skattemyndighederne vil tiltvinge sig adgang til virksomheden i tilfælde af, at ejeren nægter adgang. Godt nok sagde skatteministeren engang, at der med lovforslaget ikke er tilsigtet en ændret